

یک اتفاق ساده

یادآوری مصاحبه‌ای در سال ۹۲ به وزیر محترم ارشاد

کیوان کتیریان

● انتشار نشریه پانثارات، پس از دو بار لغو مجوز از سوی هیات نظارت بر مطبوعات، بار دیگر قدرت مجوزها و لغو مجوزهای دولت تدبیر و امید را در حوزه فرهنگ به جالش کشید. در زمانه‌ای که فیلم‌های مجوزدار از پرده پایین می‌آیند و کنسرت‌های مجوزدار لغو می‌شوند و کتاب‌های مجوزدار جمع‌آوری می‌شوند، نشریه‌ای بدون مجوز به‌راحتی منتشر می‌شود و با چه محتوایی هم! اینکه چاپخانه‌ای برخلاف تمام قواعد معاونت مطبوعاتی وزارتخانه اقدام به چاپ یک نشریه لغو امتیاز شده کند و کاری هم از کسی برنیاید، یک پیام ساده و تکراری دارد؛ بی‌اعتباری مجوزهای مقام اجرائی، یک‌بار دیگر هم یادآوری کردم. باز هم می‌کنم. شاید فاصله وعده‌ها با عملکردها و توانایی‌ها راحت‌تر سنجیده شود. ترجیح‌بند مضمون اولین گفت‌وگوی وزیر ارشاد پس از حکم صدارتش با روزنامه آسمان (۲۶ مرداد ۹۲) این بود: پای مجوزهایمان می‌ایستیم. در آن مصاحبه معروف، وزیر محترم ارشاد گفته بود: «باید گروه فشار را توجیه و با آن برخورد کرد. نه با مجوزی که وزارت ارشاد داده، یک فیلم برای ساخته شدن و اکران چندبار در موارد مختلف مورد نظارت قرار گرفته و مجوز گرفته. حالا اگر چهار نفر آمدند و گفتند این فیلم باید برداشته شود، نباید تسلیم آن چهارتا آدم شد.» «وقتی وزارت فرهنگ و ارشاد بعد از مطالعاتی که کرده و بعد از دوسال به یک اثر مجوز داده، باید پای مجوزش بایستد.» «ما اگر فقط چارچوب‌های قانونی را ملاک قرار دهیم، نه سلیقه‌های سیاسی و دیدگاه‌های امنیتی، مشکلی پیش نمی‌آید.» همین.

شرق: توقیف فیلم سینمایی «رستاخیز» یک‌ساله شد، ولی هنوز سرنوشت این فیلم مشخص نیست. «رستاخیز»، آخرین فیلم احمدرضا درویش، درباره واقعه عاشورا و قیام امام‌حسین(ع) است که ساخت آن حدود ۱۰ سال زمان برد و در نهایت در جشنواره سی‌ودوم فجر رونمایی شد. سهم «رستاخیز» از این جشنواره، ۹ سیمرغ بلورین و جایزه ویژه مصطفی عقاد بود. همه چیز برای اکران فیلم آماده بود، اما پس از چند نمایش محدود با دستور وزارت ارشاد از پرده پایین کشیده شد.

فیلمی که قربانی برجام شد

اولین حاشیه مهم توقیف رستاخیز را وزیر ارشاد رقم زد؛ ۱۷ مرداد ۹۴ علی‌جتئی در مراسمی گفت: «این فیلم (رستاخیز) هم ممکن است مصل بعضی از فیلم‌های دیگر با بعضی از اصلاحات جزئی اکران شود. منتها در آن مقطع زمانی من احساس کردم عناصری می‌خوانند علیه دولت و فعالیت‌هایش، نظهراتی را به‌عنوان دفاع از تاریخ عاشورا راه بیندازند و به‌دنبال بهانه‌گیری هستند. همان‌طور که شاهد بودید، عده‌ای دو روز در مقابل وزارت ارشاد تظاهرات کردند که خیلی هم آدم‌های مذهبی‌ای نبودند ولی این بهانه‌ای بود برای اینکه با دولت مخالفت کنند؛ بنابراین ما اکران این فیلم را به تعویق انداختیم به‌خصوص که نمی‌خواستیم جشن سینمای تحت‌الشعاع این موضوع قرار گیرد.» برخی سایت‌های اصولگرا همان زمان نوشتند فیلمی با ماهیت دینی قربانی سیاسی‌کاری مسئولان شد. همان زمان کارگردان این فیلم در گفت‌وگو با ایسنا تأکید کرد اکران فیلمش «متوقف» شده است و «این بهانه‌ها که اکران فیلم به تعویق افتاده است، تعبیر درستی نیست بلکه وزارت ارشاد با تصمیمی که گرفته، اکران این فیلم را متوقف کرده است.»

در حالی نمایش «رستاخیز» در اولین روز اکرانش در سینماهای کشور به تعویق افتاد که اعتراض‌ها هم‌زمان با اکران این فیلم در جشنواره، باعث شد دست‌اندرکاران فیلم برای اقدام عمومی اصلاحاتی انجام دهند. از هفته‌های پیش از اکران هم برخی گروه‌ها به‌طور غیررسمی با اکران این فیلم مخالفت‌هایی کرده بودند. در پی این اتفاق بود که شورای صنفی نمایش در اقدامی نمادین، در اعتراض به نحوه پایین‌آمدن از اکران و برای احترام به «رستاخیز»، تصمیم گرفت تا یک هفته فیلمی را در

هنر

اکران فیلم «درویش» تکذیب شد

پشت پرده‌های «رستاخیز»

سینماهای نمایش‌دهنده این فیلم جایگزین نکند و تابلو سردر این سینماها سفید بماند.

روحانی وهاله‌نور

آذر سال ۹۴ بود که وزیر ارشاد، نظر رئیس‌جمهور را درباره فیلم «رستاخیز» نقل کرد. علی‌جتئی در گفت‌وگو با «صداسیما» گفت: اصلاحات درباره فیلم رستاخیز باید انجام شود. این‌موضوع تنها نظر من نیست و نظر مجموعه مسئولان نظام است. حتی آقای رئیس‌جمهور نظرش این است که می‌توانند هاله‌ای از نور بر چهره حضرت ابوالفضل(ع) بیندازند.»

اظهارات مؤمنی، رئیس حوزه هنری، در اختتامیه هنر انقلاب و آنچه او «تلخ‌کامی‌ها» در کنار «موفقیت‌ها» یاد کرد به ابهام‌ها درباره فرجام این فیلم افزود. مؤمنی که نهاد تحت سرپرستی‌اش پخش‌کننده فیلم است، در سخنانی گفت: یک فیلم سینمایی (رستاخیز) توسط عده‌ای از هنرمندان ساخته شده بود که سال‌ها عمرشان را پای آن گذاشته بودند و کارشناسان هم نظر مثبتی به آن داشتند، اما برخلاف میل نظام، از اکران در ایران و خارج بازماند و معلوم نشد چرا این‌طور شد. این نکته قابل‌تامل است و باید آسیب‌شناسی شود؛ چه‌بسا

سینما در پاسخ به اینکه مشکل این فیلم در نهایت حل خواهد شد یا نه؟ گفت: «کاش می‌توانستیم لااقل حرف بزیم، اما از آن هم محروم هستیم و ناچاریم صبر کنیم تا این مشکل هم در سینما حل شود.»

پس از آن وزیر ارشاد در سخنانی بیان کرد فیلمی که تا امروز بیشتر از سایر فیلم‌ها از آن حمایت کرده، فیلم «رستاخیز» بوده و از این اثر سینمایی به‌عنوان فیلم فاخر یاد کرد. سهم فیلم «رستاخیز» از اکران خارجی تنها در جشنواره فیلم بغداد بود که در نهایت هم جایزه بهترین فیلم این جشنواره را نصیب درویش کرد. در ادامه علی‌جتئی راهکاری برای چگونگی اکران این فیلم ارائه کرد: «مشکل فقط نشان‌دادن چهره حضرت عباس(ع) است که ما هم به کارگردان اعلام کرده‌ایم برای رفع این مشکل روی چهره حضرت عباس(ع) هاله‌ای از نور بگذارند اما کارگردان مُصر است که چهره حضرت عباس(ع) در فیلم باشد». جندی‌بعد احمدرضا درویش در اختتامیه جشنواره «گزارش یک نگرانی»، از رئیس‌جمهور خواست به این موضوع رسیدگی شود و گفت: «صدای من به رئیس‌جمهوری نمی‌رسد… خواهش می‌کنم پیام مرا به رئیس‌جمهوری برسانید تا تمهیدی اندیشیده و این فیلم نمایش داده شود؛ مشکل نمایش فیلم تنها با تدبیر رئیس‌جمهوری حل می‌شود و بنده امیدي به وزارت ارشاد ندارم.»

روز گذشته اخباری غیررسمی درباره اکران فیلم «رستاخیز» در ماه محرم منتشر شد. درحالی‌که ساعتی بعد غلامرضا فرجی سخنگوی شورای صنفی نمایش در گفت‌وگو با «میزان» اعلام زمان مشخص برای اکران فیلم را تکذیب کرد و گفت: «در‌حال‌حاضر هیچ مدبری از سوی عوامل فیلم رستاخیز ارائه و قراردادی مبنی بر اکران فیلم با شورای صنفی نمایش بسته نشده است، پس نمی‌توان زمان قطعی برای اکران این‌فیلم مشخص کرد». احمدرضا درویش هم از زمان اکران فیلم اب‌زی خبری کرده است. کمتر از دو ماه تا آغاز ماه محرم باقی است و بار دیگر از اکران این فیلم صحبت می‌شود.

●●●

رستاخیز سیال ۹۱ تقریباً آماده شده بود اما سازندگان فیلم نمی‌خواستند این فیلم در دولت احمدی‌نژاد نمایش داده شود. کمتر از یک سال به پایان دولت روحانی مانده. باید دید فرجام این فیلم در این چند ماه چه خواهد شد؟

فرشید مثقالی در بزرگداشت نقاش کویر:

پرویز کلانتری در دنیای تصویرسازی باقی ماند

که داشت پی بردم.»تتاولی درباره دیگر خصوصیات کلانتری چنین گفت: «دورانی نسبتاً طولانی، عشایر و کوچ آنها و دست‌بافته‌هایشان را تصویر می‌کرد. سپس به کویر روی آورد و به تجسم خانه‌های خشت‌وگلی کویر و زیبایی‌های ناشناخته آنها پرداخت و تا پایان عمر به خاک و گل وفادار ماند. جای چهره مهربان پرویز و لبخندهای دلنشین و الگوهای ویژه دیگرش خالی است، اما آنچه به یادگار گذاشته، جاودانه است. روانش شاد باد.»فرشید مثقالی، تصویرساز و طراح گرافیک، نیز که نتوانسته بود در این مراسم شرکت کند، در متنی در مورد این نقاش نوشت: «پرویز کلانتری متعلق به اولین نسل تصویرسازی برای کتب درسی در آغاز عصر مدرنیسم در ایران است. تصویرسازی‌هایش ساده، با بیان حسی صمیمی و نوعی حس‌های کودکانه است که ناشی از ساختار روانی صمیمی، مهربان و نازنین اوست. درواقع اگر بخواهم او را در یک جمله بیان کنم، می‌توانم بگویم او به‌نوعی همیشه در دنیای تصویرسازی باقی ماند. حتی در نقاشی‌های کاهلکی‌اش، او پس‌زمینه‌های تصویرسازی‌هایش را جدا و به‌کار اصلی تبدیل کرد.»مثقالی در ادامه متن چنین‌عنوان کرد: «او با اینکه در رفتار و آداب و کلام و فرهنگ معاشرت و لباس‌پوشیدن، معاصر بود، ولی هنگامی که به حیطه کار می‌رسید، مثل اینکه فقط از خاطرات کودکی خود که نه در این عصر بلکه در عصر متفاوت و خیال‌انگیزی که فراموش شده بود، استفاده می‌کرد؛ خاطراتی که در یادهای دوره کودکی‌اش، در کوچ‌پس‌کوچه‌های آن زمان انقش می‌افتادند. من در همه انواع کارها و حتی نوشته‌هایش، بازی‌گوشی کودکان‌اش را می‌بینم. یکی از موجودات نازنینی بود که دیدنش در هر شرایطی، شیرین و دلپذیر بود و انرژی مثبت و خوشحال‌کننده‌ای را که ناشی از صمیمیت و شفافیتش بود به طرف منتقل می‌کرد.»در بخش دیگری از این مراسم، علی‌جتئی، وزیر ارشاد، با اشاره به اینکه کلانتری یکی از بنیان‌گذاران مکتب سقاخانه است، گفت: «آثار او در حوزه کویر و تیلور کویر، نشان از عشق و علاقه او به فضا و محیط بومی‌ای دارد که ما داریم و بسیاری از کشورهای دیگر فاقد آن هستند.»در ادامه، رضا کیانیان، بازیگر سینما و عکاس، صحبت‌های خود را با یاد کلانتری و عباس کیارستمی آغاز کرد و پس از آن با پرداخت سریع به دوره‌های کاری کلانتری بیان کرد: «وقتی او اولین نمایشگاهش را با عنوان سیاه روی سیاه برپا کرد، مشخص بود که با هنرمندی جسور و جست‌وجوگر طرف هستیم، اما بعد از آن کاهکل‌ها بود و کویرها، خانه‌هایی در دل کویرها خلق کرد که امضای او شد. بعدها وقتی کوچ عشایر را کار کرد بسیار زیبا بود، اما به‌قدر کافی راز نداشت. این آثار کویرها و کاهکل‌های اوست که همیشه پر از راز است.»

شرق: کارت‌پستال‌های «روباه و خروس» یا «مرغابی‌ها و لاک‌پشت» روی درختان نصب شده‌اند و در انتهای باغ، پرویز کلانتری با لباس کار آبی‌رنگ خود به بدرقه حضارنی که برای مراسم بزرگداشتش آمده‌اند، ایستاده است. مراسم بزرگداشت پرویز کلانتری، تصویرساز و نقاش کویسر، عصر جمعه، ۱۵ مرداد در مجموعه گالری‌های آرت‌سنتر در باغ انجمن خوشنویسان با حضور چهره‌هایی همچون علی‌اکبر صادقی، حسین محجوبی، کامبیز درم‌بخش، ته‌مینه میلانی، ایرج اسکندری، علی شیرازی، رضا کیانیان، پویا زاد، محمد سرپر، رضا نامی، عباس مشهدی‌زاده، سعید پورصمیمی و مسئولانی مانند علی جنتی، وزیر ارشاد، علی مرادخانی، معاون هنری وزارت ارشاد، مجید ملازورزی، مدیر مرکز هنرهای تجسمی، عبدالحسین مختاباد، عضو شورای اسلامی شهر و… برگزار شد. در فضای باز گالری، تصویرسازی‌های پرویز کلانتری همچون «روباه و خروس»، «مرغابی‌ها و لاک‌پشت»، «چوپان دروغگو» و… روی درختان نصب شده بود. در انتهای این مسیر و جایی که تریبون قرار داشت، تصویری از پرویز کلانتری با لباس آبی‌رنگش که به اندازه قامت او از سوی حسن عظیمی به تصویر کشیده شده است، روی‌روی حضار ایستاده بود. علاوه‌بر نمایش اولین نقاشی او با عنوان «درویش» که در ۱۸سالگی کلانتری خلق شده، تنها مجسمه او هم از مجموعه گنبد‌ها که در سال ۱۳۳۶ ساخته شده، به نمایش گذاشته شد. در این نمایشگاه ۳۷ اثر از این هنرمند به نمایش گذاشته شده بود که ازجمله آنها می‌توان به دو طرح با نام‌های «ماهی و لیلی» و دیگری «مجنون سبزه» اشاره کرد که طرح دوم در سال ۱۳۶۷ اجرا شده است. وحید ملک، مدیر آرت‌سنتر که اولین سخنران این مراسم بود، با نشان‌دادن کتابی از آثار این هنرمند که با همکاری دوسالانه ونیز و موزه هنرهای معاصر چاپ و در دوسالانه ونیز ارائه شد، گفت: «امسال در این بی‌نیال، جایزه معماری به‌خاطر مجموعه کارهای زنده‌یاد کلانتری به وی اهدا شد.»او همچنین به «شرق» گفت که چندی قبل نمایشگاهی با عنوان «بزرگان هنر تجسمی» در این گالری برگزار شده است که در آن مجسمه‌ای از پرویز کلانتری و پرویز تتاولی به نمایش گذاشته شد. در آن مراسم پرویز تتاولی به ذکر خاطراتی از دوران گذشته پرداخت و گفت که دوست دارد در مورد پرویز کلانتری صحبت کند. اما جمعه که این مراسم برگزار شد، این مجسمه‌ساز به دلیل سفرشان به کانادا امکان حضور در این برنامه را نداشت و در متنی در مورد کلانتری نوشت: «از سال ۱۳۳۴ و آغاز تدریسم در دانشکده هنرهای زیبا با پرویز کلانتری آشنا شدم. در همین سال‌ها بود که دوستی نزدیکی پیدا کردیم-و من به‌تدریج به صفات دیگر او و ذات پاک‌ی

همایش استاد کمالان بهوت

استاد آواز ، موسیقی دان ، حماسه خوان و حماسه سرای بزرگ بلوچ
۲۱ مرداد ۱۳۹۵ - چابهار
یک بره ماکه چراب دنیا شتین
مارا ببارایت اسے زمانگ چکج
زمان : ۹الی ۱۲ صبح - ۱۶ الی ۱۷ بعدازظهر
مکان : سالن اجلاس منطقه آزاد چابهار

یاد دوست
به بهانه درگذشت پرویز شاهین خو
پیر در خانقاه

محمدعلی نجفی

● در سال‌های بعد از انقلاب پرویز شاهین‌خو به خواست عطاءالله زاهد برای اولین بار کارش را با «سربداران» شروع کرد؛ اگرچه در سال‌های پیش از انقلاب سابقه‌ای طولانی در تئاتر داشت و از سال‌های دهه ۲۰ و ۳۰ کار می‌کرد، پس از انقلاب تا قبل از «سربداران» مجال کار نیافته بود. عطاءالله زاهد شاهین‌خو را به سربداران آورد و او در این سریال چندین نقش بازی کرد. یکی نقش پیری در خانقاه را که معقول‌ها می‌آیند از او برای قتل شیخ‌خلیفه فتوا بگیرند. یکی نقش شیخ‌خلیفه را در بالای دار که او را در ضدنور می‌بینیم و یکی دیگر از نقش‌های او نقش یکی از خواجگان نیشابور است. از نظر اخلاق، او زبازند بود. اخلاق حرفه‌ای فوق‌العاده‌ای داشت و ارتباطش با گروه کارگردانی و دیگران بسیار دوست‌داشتنی و انسانی و جذاب بود. بعد از «سربداران» هم یک سری رفت‌وآمدها داشتیم و نقشی را هم برای ما بازی کردند در فیلم «پرستار شب» که البته نقش کوتاهی بود؛ ولی به دلیل رابطه عاطفی‌ای که داشتیم او لطف کرد و پذیرفت آن نقش را سال ۶۶ برای ما بازی کند. ارتباط ما از سال ۶۰ شروع شد و تا سال ۶۷ ارتباط داشتیم. بعدا که بیشتر سرم شلوغ شد، ارتباطمان کم شد تا سال گذشته که در جشن خانه سینما به بهانه صدسالگی‌شان از ایشان تجلیل شد. فقدان او را به سینما و تئاتر ایران تسلیت می‌گویم و برایش آرامش آرزو دارم.

زیر آسمان فیروزهای
فراخوان اتحادیه ناشران
برای نمایشگاه کتاب فرانکفورت
دعوت از آثار ایرانی

● شرق: اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران در اطلاعیه‌ای، از ناشران و اهالی قلم دعوت کرد تا با شرایطی در شصت‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت که از بیست‌وهشتم مهر تا دوم آبان برپا می‌شود، شرکت کنند. این اطلاعیه، ناشران و اهل قلم را خطاب می‌کند تا آثار خود را برای عرضه در این نمایشگاه به دبیرخانه اتحادیه ارسال کنند. اتحادیه ناشران با همکاری مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، با هدف بسترسازی حضور نشر ایران در عرصه بین‌المللی، آثار ایرانی را با شرایط زیر در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت عرضه خواهد کرد:

- آثار ارائه‌شده تالیفی و قابل‌عرضه در بازارهای بین‌المللی باشد.
- به‌شکل قانونی در ایران منتشر شده باشد.
- حوزه‌های ادبیات، تاریخ، ایران‌شناسی و هنر در اولویت قرار دارند.
- اولویت با آثار منتشرشده در پنج سال اخیر است.
- کتاب‌هایی که از فارسی به زبان‌های خارجی ترجمه شده یا دوزبان باشند، در اولویتند.
- ارسال چکیده‌ای به زبان فارسی (برای هر کتاب حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه) الزامی است.
- توصیه می‌شود در صورت امکان چکیده‌ای به زبان انگلیسی به‌همراه چکیده فارسی آن ارسال شود.

همچنین درباره مقررات و نحوه ثبت‌نام، مشمولان این طرح آمده است: هم‌زمان با ثبت‌نام، باید کتاب‌های موردنظر با پست پیشتاز به دبیرخانه غرفه ایران در نمایشگاه فرانکفورت، مستقر در اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران، به نشانی تهران، خیابان انقلاب، پیچ شمیران، کوی شهید محسن عباسی اصفهانی، کوچه شریف، پلاک ۱، طبقه سوم ارسال شود و کد ۲۰ رقمی مسوله پیشتاز در زمان ثبت‌نام آنلاین در اختیار ارسال‌کننده باشد. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۲۲۳۷۲۲۲۷۵۳- ۰۲۲۳۷۲۲۲۷۵۱۱۷۳- ۰۲۱۳۷۶۳۷۰۲۲- ۰۲۲۳۷۶۳۷۰۲۲ تماس بگیرند. ثبت‌نام نیز به‌صورت آنلاین در سایت www.nasheeran.org از طریق مراجعه به آدرس پورتال اتحادیه صورت می‌گیرد. در این متن همچنین نکاتی درباره آثار ارسال‌ی آمده است: اینکه کتاب‌های ارسالی، بدون نقص چاپ و صحافی باشند. دقیق‌بودن اطلاعات ارسالی، به‌ویژه چکیده فارسی، در انتخاب کتاب مؤثر است. مهلت ثبت‌نام و وصول کتاب‌ها نیز حداکتر تا ۲۵ مردادماه خواهد بود.